

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 80 0 К 073147 18 Кжж
Бања Лука, 26.12.2018. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Весне Антонић као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина и др Вељка Икановића као чланова вијећа, уз учешће Соње Матић као записничара, у кривичном предмету против оптуженог З.К. због кривичног дјела одузимање малолетног лица из члана 205. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби окружног јавног тужиоца из Бијељине, изјављеној против пресуде Окружног суда у Бијељини број: 80 0 К 073147 18 Кж 2 од 29.05.2018. године, у сједници вијећа одржаној дана 26.12.2018. године, донио је

П Р Е С У Д У

Одбија се, као неоснована, жалба окружног јавног тужиоца из Бијељине и потврђује пресуда Окружног суда у Бијељини број: 80 0 К 073147 18 Кж 2 од 29.05.2018. године.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број 80 0 К 073147 17 К 2 од 30.3.2018. године оглашен је кривим оптужени З.К. због кривичног дјела одузимање малолетног лица из члана 205. став 1. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 73/10, 1/12 и 37/13; у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на новчану казну у износу од 1.000 (хиљаду) КМ, коју је обавезан платити у року од 30 дана по правоснажности пресуде, те одређено да ће се иста замјенити казном затвора уколико не буде плаћена у року одређеном пресудом. Оптужени је обавезан да плати паушални износ трошкова кривичног поступка од 300 КМ у року од 15 дана по правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења.

У поступку по жалби браниоца оптуженог на цитирану пресуду, Окружни суд у Бијељини је пресудом број: 80 0 К 073147 18 Кж 2 од 29.05.2018. године, уважавањем те жалбе преиначио пресуду Основног суда у Бијељини број 80 0 К 073147 17 К 2 од 30.3.2018. године, тако што је оптуженог на основу члана 298. тачка а) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 51/12; 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС) ослободио оптужбе да је починио кривично дјело одузимање малолетног лица из члана 205. став 1. КЗ РС. Одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Против те пресуде жалбу је благовремено изјавио окружни јавни тужилац из Бијељине због повреде Кривичног закона и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, с приједлогом да Врховни суд Републике Српске жалбу уважи, побијану пресуду укине или преиначи тако што ће оптуженог огласити кривим за наведено кривично дјело и казнити по закону.

Одговор на жалбу окружног јавног тужиоца поднио је бранилац оптуженог В.Л., адвокат из Б., те предложио да се жалба окружног јавног тужиоца у Бијељини као неоснована одбије и потврди пресуда Окружног суда у Бијељини број: 80 0 К 073147 18 Кж 2 од 29.05.2018. године.

Сједницу трећестепеног вијећа овај суд је, сходном примјеном одредби члана 318. став 1. у вези са чланом 333. став 2. ЗКП РС одржао без обавјештавања странака и браниоца, с обзиром да тужилац у жалби, а ни бранилац оптуженог у одговору на жалбу тужиоца нису тражили да буду обавјештени о сједници вијећа.

Испитујући побијану другостепену пресуду сходном примјеном одредби члана 320. ЗКП РС у дијелу који се жалбом побија, а по службеној дужности и у дијелу да ли је на штету оптуженог повријеђен Кривични закон, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из слиједећих разлога:

Супротно жалбеним тврдњама, по оцјени овог суда, образложење побијане пресуде није захваћено битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС у облику недостатка разлога о одлучним чињеницама, како се то жалбом истиче.

Наиме, имајући у виду да је законски основ по коме је донесена побијана пресуда, садржан у одредбама члана 298. тачка а) ЗКП РС и манифестује се у томе да дјело које је предмет оптужбе није кривично дјело (према чињеничном опису дјела у диспозитиву оптужнице), ирелевантни су аргументи жалбе по којима се наведени облик битне повреде одредаба кривичног поступка гради на тези да у образложењу побијане пресуде нису наведени разлози о одлучним чињеницама које структуришу битне елементе бића кривичног дјела за које је побијаном пресудом оптужени ослобођен оптужбе, што образложење чини и неразумљивим.

Ово из разлога што доношење ослобађајуће пресуде по том основу (члан 298. тачка а) ЗКП РС) обавезује суд да у образложењу пресуде наведе разлоге за такав закључак, прецизирањем на јасан и недвосмислен начин који елементи бића кривичног дјела који нису садржани у чињеничном опису диспозитива оптужнице. При томе се у образложењу пресуде суд неће бавити оцјеном доказа с аспекта чињеница од одлучног значаја које структуришу елементе бића кривичног дјела које је предмет оптужбе, јер таква структура образложења ослобађајуће пресуде би била нужна да је та пресуда донесена по основу из тачке в) истог законског прописа, који се огледа у томе да није доказано да је оптужени починио кривично дјело за које је оптужен.

Образложење побијане пресуде садржи сасвим јасне и прецизне разлоге у том смислу када наводи да чињенична структура дјела из изреке побијане пресуде не одражава законска обиљежја кривичног дјела одузимања малољетног лица, па конкретизујући такав закључак наводи да чињенични опис дјела за које је оптужени првостепеном пресудом оглашен кривим не садржи чињенице и околности који на јасан

и потпун начин одражавају објективна обиљежја (начин извршења, противправност, идентитет и године живота пасивног субјекта), нити садржи субјективна обиљежја кривичног дјела одузимање малољетног лица из члана 205. став 1. КЗ РС (свијест о противправном поступању). При томе се апострофира да се постојање ових законских обиљежја кривичног дјела не може претпостављати, нити се њихов недостатак у изреци пресуде може надомјестити разлозима из образложења пресуде.

Жалбеним аргументима, изнесеним у прилог тврдње да је побијаном другостепеном пресудом учињена повреда Кривичног закона у корист оптуженог, није доведена у питање ни правилност правне оцјене чињеничног описа дјела у диспозитиву оптужнице и изреци првостепене пресуде коју је дао другостепени суд у побијаној пресуди, а која оцјена је резултирала закључком да такав чињенични опис не одражава битне елементе бића кривичног дјела одузимање малољетног лица из члана 205. став 1. КЗ РС.

Наиме, радња извршења кривичног дјела одузимања малољетног лица из члана 205. став 1. КЗ РС, појављује се у три облика и то: противправним задржавањем или одузимањем малољетног лица од родитеља, усвојиоца, стараоца или од установе, односно лица којима је оно повјерено, потом задржавањем или спречавањем да оно буде код лица које има право на њега или онемогућавањем извршења одлуке којом је малољетник повјерен одређеном лицу.

Првостепеном пресудом оптужени је оглашен кривим (према чињеничном опису дјела у изреци те пресуде) што је починио наведено кривично дјело на начин да је задржао заједничко дијете, малољетног М.К., а супротно рјешењу Центра за ... у Б. број 01/2-544.8-1/15. од 29.06.2015. године и супротно привременом рјешењу Министарства ... број 11/05-544-359/15 од 16.09.2015. године, у којим је малољетни М.К., повјерен мајци Б.С. на заштиту и васпитање.

Дакле, радња извршења кривичног дјела је одређена као задржавање малољетног лица. Овај облик радње извршења дјела претпоставља да се малољетно лице налази код учиниоца дјела по основу који није противправан (на темељу договора са лицем које се стара о малољетнику, или на основу одлуке надлежног органа), али га учинилац дјела спречава да се врати лицу које се о њему стара. При томе спречавање може бити учињено на различите начине укључујући физичко онемогућавање малољетника да напусти одређене просторије, али и утицајем на вољу (наговарањем) малољетника да остане код њега, те у коначници прихватањем жеље малољетника да остане код лица које одлуком суда или надлежног органа старатељства није овлаштено да се о њему стара.

У конкретном случају радња извршења дјела није конкретизирана у чињеничном опису изреке првостепене пресуде прецизирањем предузете радње спречавања која манифестује задржавање као облик извршења овог кривичног дјела. Надаље, пасивни субјект овог кривичног дјела је малољетно лице, а изрека првостепене пресуде не садржи податке о датуму рођења пасивног субјекта на основу којих се несумњиво може закључити да је у питању малољетно лице. У недостатку наведених елемената бића овог кривичног дјела у чињеничном опису изреке првостепене пресуде, правилан је закључак побијане другостепене пресуде по којем такав чињенични опис не одражава законска обиљежја кривичног дјела одузимања малољетног лица из члана 205. став 1. КЗ РС, те да је првостепени суд на штету оптуженог повриједио Кривични закон када је радње

оптуженог са таквим чињеничним садржајем правно квалификовао као наведено кривично дјело.

Код таквог утврђења, другостепени суд је правилно примјенио Кривични закон када је поводом жалбе браниоца оптуженог преиначио првостепену осуђујућу пресуду, тако што је донио пресуду којом се оптужени на основу одредби члана 298. тачка а) ЗКП РС ослобађа од оптужбе да је починио наведено кривично дјело, па се супротне тврдње жалбе јавног тужиоца не могу прихватити.

Из изнијетих разлога жалба окружног јавног тужиоца на побијану пресуду другостепеног суда се показује као неоснована, на што се и у одговору браниоца оптуженог на ту жалбу оправдано указује, па је овај суд одлучио као у изреци, те жалбу окружног јавног тужиоца, сходном примјеном одредбе члана 327. ЗКП РС, одбио као неосновану и побијану пресуду потврдио.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић